

Een voegwoord heeft een verbindende functie **én** is nooit deel van een zinsdeel.

Voegwoorden worden verdeeld in twee groepen:

1 nevenschikkende voegwoorden

Nevenschikkende voegwoorden verbinden gelijkwaardige zinnen of gelijkwaardige zinsdelen.

Voegwoorden als *en, maar, noch, of, want* zijn nevenschikkende voegwoorden.

Jantje lacht en Pietje huilt.

Het nevenschikkend voegwoord *en* verbindt de hoofdzin *Jantje lacht* met de hoofdzin *Pietje huilt*.

vandaag of morgen

Het nevenschikkende voegwoord *of* verbindt het bijwoord *vandaag* met het bijwoord *morgen*.

2 onderschikkende voegwoorden

Onderschikkende voegwoorden leiden bijzinnen in. Ze maken bijzinnen ondergeschikt aan hoofdzinnen of aan andere bijzinnen.

Een onderschikkend voegwoord staat altijd aan het begin van een bijzin.

Voegwoorden als *dat, hoewel, of, omdat, opdat, terwijl, toen, wanneer, zodat* zijn onderschikkende voegwoorden.

Ik weet niet of jij gelijk hebt.

of jij gelijk hebt is een bijzin, ingeleid door het onderschikkende voegwoord *of*.

Opm

1 Voegwoorden zijn onveranderlijk.

2 Sommige woorden kunnen bijwoord en voegwoord zijn.

- *Toen begon het te regenen.*

toen is bijwoord: *toen* zegt iets van het gezegde *begon te regenen*.

- *We schuilden, toen het begon te regenen.*

toen is onderschikkend voegwoord: *toen* is het eerste woord van de bijzin.

3 Het woord *dat* kan zijn:

a aanwijzend voornaamwoord → vóór een zelfstandig naamwoord (vooruitwijzend)
dat boek

b betrekkelijk voornaamwoord → achter een zelfstandig naamwoord (terugwijzend)
het huis, *dat* ...

c voegwoord

Ik hoor dat jij op vakantie gaat.

dat: voegwoord